

Jak se buduje psychologické vědecké poznání Metody psychologie

Základy psychologie

Téma 3

Experiment

- objektivní pozorování jevů vyskytujících se v přísně kontrolovaných podmínkách
- empirická metoda s cílem ověřit (verifikovat), vyvrátit (falzifikovat) anebo stanovit platnost hypotézy
- umožňuje objev kauzálních souvislostí
- výzkumník manipuluje nezávislými proměnnými, jejichž vliv je zjišťován,
- sleduje se, jak se se změnami hodnot **nezávislých proměnných** mění hodnoty **závislých proměnných**

Korelační metoda

- ne vždy je možné situaci zkoumat experimentálně (etické, finanční důvody)
- hledání a objasňování přirozeného výskytu rozdílů
- odpoví na otázku „do jaké míry spolu dané jevy souvisí?“
- rozsah korelačního koeficientu $r=-1$ do $r=1$
- neodpoví nikdy na otázku po **kauzalitě** mezi danými jevy, hrozí riziko falešných korelací
- **intervenující** proměnné

Pozorování v přirozených podmínkách

- obvykle v prvních fázích výzkumu, slouží ke zmapování problému, formulaci hypotéz atd.
- rozdíl mezi pozorovaným jevem a interpretací jevu
- historické hledisko – introspekce již ve Wundtově laboratoři

Rozhovory, dotazování

- Problémy, které nelze přímo sledovat
- Rozhovor individuální x skupinový x dotazníky
- Náchylné ke zkreslování výsledků
- Jakým způsobem se ptáme?
- Snaha ukazovat se v příznivějším světle

Další metody

- Kazuistika
- Analýza dokumentů
- Analýza spontánních produktů

Společný problém výzkumu

- Výběrový soubor
- Populace
- Zobecnění

Zadání seminárního úkolu

- Analýza výzkumné zprávy – odborného textu, článku popisujícího výzkum
- Důvěryhodnost zdroje
- Úvodní část – východiska, z čeho autoři vychází
- Výběr respondentů
- Vlastní metoda výzkumu
- Výsledky a jejich interpretace
- Připravte si výstup na 5 minut týkající se výše uvedených bodů, prezentace za 14 dní